

Irena Fuchsová

Když jsem
potkal anděla

Irena Fuchsová
Když jsem potkal anděla

Irena Fuchsová

Když jsem potkal anděla

Nakladatelství Beskydy 2008

Irena Fuchsová © 2008

Fotografie © Zdeněk Hejduk

Fotografie na zadní straně obálky

© Jan Vágner www.fova.cz

© Nakladatelství Beskydy 2008

ISBN: 978-80-904165-1-2

Když chybí jar

Po náročném týdnu jsem se těšila, jak strávím víkend doma. Protože jsem svobodná a bezdětná, můžu dělat jenom to, co budu chtít, což znamená, že nebudu dělat nic.

Nepůjdu na nákupy. Nebudu vařit. Nebudu uklízet. Nebudu prát. Nebudu žehlit.

Budu spát, dokud se sama neprobudím. Až vstanu, zůstanu v pyžamu. Popovídám si s kytíčkami a s rybičkami. V sobotu se přejím pizzou a to tak, že si ráno objednáme pizza chleba, v poledne pizzu s tuňákem a večer pizzu šunkovou.

V neděli v sobě pro změnu zlikviduju jakoukoli touhu po číně. Objednám si ji dopoledne, odpoledne a objednám si ji i večer. Tak. To bychom měli materiální stránku. A citovou?

Před rokem jsem se rozešla s Jáchymem. Nebo on se mnou? To je jedno. Důležité je, že se nám oběma ulevilo. Nikoho zatím nehledám. Čekám, možná trochu zbaběle, až si mě někdo všimne sám. Takže nebudou žádné telefonáty, žádné schůzky, nic. A rodina?

Maminka odjela ve středu do lázní a je tam nadšená. Sestra je s rodinou u tchyně a tchána ve Francii. Návštěva nejbližších mi tedy nehrozí a výčitky svědomí, že je nepůjdu navštívit, také ne. A přátelé?

Pokud vím, nikdo z mých kamarádů nic neslaví ani ho nic netrápí...

V pátek večer jsem si připravila dvě knihy, které bych si chtěla přečíst, zadržela jsem v televizním programu několik filmů, které bych chtěla vidět, k posteli jsem si dala hromadu časopisů, které jsem si za poslední měsíc koupila, aniž bych se do nich podívala, a pak jsem začala vrnet spokojeností...

Ó, já se mám! Ó, já se mám! Ó, jak já se mám!

Před zprávami zazvonil telefon. Vítek. Bývalý spolužák a můj velký kamarád. Víme o sobě všechno a pomáháme si způsobem, který by dost lidí nazvalo přiblblou obětavostí.

„Dano, co děláš o víkendu?“

„Mlčela jsem. Kdykoli zavolá a položí mi tuhle otázku, znamená to jediné. Přijed', prosím tě, k nám na chalupu. Potřebuju pomoc s Květou.“

Jeho žena Květa je laskavá a obětavá. Miluje ho, miluje své tři děti, miluje práci na zahradě, uklízení, pletení, praní, miluje nákupy, vaření, pečení a smažení...

Vytváří Domov s velkým D. Vytvářet Domov s velkým D je její smysl života. Domov s velkým D vytváří i na chalupě, kam si Vítek zve obchodní partnery a úspěšně dojednává důležité obchody. Nádherná příroda, ticho a klid, vynikající oběd – to jsou určitě příjemnější kulisy pro podepsání kontraktů než rachotící Praha!

Jenomže i v tomto ráji se občas vyskytne problém v podobě jeho drahé ženušky. Květa to totiž se svou pečlivostí a starostlivostí někdy nepříjemně přehání. Opravdu jenom někdy, ale když to na ni přijde, šílíme z ní všichni! Stačí, aby zjistila, že zapoměla koupit něco, co jí chybí k dokonalé péči o nás, a dokáže být hodně nepříjemná. Jediný, kdo to s ní v takové situaci umí, jsem já.

Co se dá dělat. Zachránila jsem Vítkovi už hodně obchodů, a jak se zdá, o víkendu možná zachráním další...

... Když jsem v sobotu dopoledne zaparkovala auto u jejich chalupy, dal mi Vítek pusu do vlasů a zašeptal, že to mám u něj! Nedivila jsem se, že mu záleželo na tom, abych přijela. Smlouvu, kterou se chystal se svým partnerem podepsat, se pyšnila slušným počtem nul...

Nechaly jsme je s Květou v altánku a šly do kuchyně. Květa už měla všechno připravené, tak jsme si udělaly kafe, sedly si k oknu a pozorovaly ty dva, jak se sklání nad papíry. Za chvíli Květa vyskočila.

„Opláchnu jenom dva talířky a hned jsem u tebe!“ Šla ke kuchyňské lince a najednou strašně zařvala! Letěla jsem k ní, ale to už vbíhal dovnitř i Vítek.

„Co se stalo?“

Květa se zdrceně opírala o linku a v ruce držela skoro prázdnou láhev jaru.

„Nemám... nemám jar... já zapomněla koupit jar... co budu dělat... musíš mi, Vítku, pro něj zajet... musíš...“

Vítek k ní došel a vzal ji za ramena.

„Uklidni se, miláčku!“

Vrhla se mu kolem krku a rozbrečela se.

„Vítku?! To neslyšíš, co ti říkám?! Já zapomněla koupit jar! Jar! V čem budu mýt nádobí?! Musíš mi pro něj dojet! Musíš!“

„Květo, to nejde! Nemůžu! Už děláme poslední bod! Nemůžu ho teď tady nechat a jet pro jar! Co by si o mně pomyslel, proboha?!“

Nenápadně jsem se protáhla dveřmi a utíkala ke svému autu. Když jsem se vrátila s plastovou lahví, stál v kuchyni i Vítkův obchodní partner a snažil se pochopit, o co vlastně jde. Květa mu to vysvětlovala, Vítek stál nešťastně vedle nich, a já se nenápadně protáhla za jejich zády ke kuchyňské lince. Když si mě Vítek všiml, s ulehčením se na mě otočil. V očích měl jedinou otázku.

„Vymyslela jsi něco?“

Vítězně jsem ukázala plnou láhev jaru, která byla ještě před chvílí skoro prázdná. Květa na ni radostně vykulila oči.

„Dano?! Kde jsi ho vzala?“

Zatvářila jsem se, jako kdybych právě zachránila naši zemi před kometou a pak jsem pečlivě zmačkala svou plastovou láhev.

„Vozím v autě všechno. I přípravek na mytí nádobí. Nikdy nevíme, co se stane a dobrá hospodyňka musí být připravená na všechno, mám pravdu, Květo?“

Květa mě vděčně objala, poslala oba muže zpátky do altánu, aby před obědem dodělali, co potřebují, a spokojeně se začala točit po kuchyni.

Sedla jsem si do houpacího křesla, zavřela jsem oči a houpala se. Květa mluvila o dětech, které byly na škole v přírodě, o Vítkovi, o sobě, co dělá celé dny, co vařila včera, co bude

péct zítra, a já jenom přikyvovala, občas jsem řekla, fakt? jo? povídej! a Květa celá šťastná povídala a povídala...

Za půl hodinky přišli oba pánové dovnitř a spokojenost z nich doslova kapala. Obchod byl uzavřen. V duchu jsem zadoufala, že ten, kvůli kterému jsem přijela, pojedje po obědě domů a já se budu moct vypařit hned za ním a budu mít ještě kus soboty a celou neděli pro sebe!

Když jsme si sedli ke stolu a začali při jídle volně konverzovat, bylo mi jasné, že mě pan podnikatel považuje za slepici. Vysvětloval mi podmínky smlouvy, na kterých se s Vítkem domluvili, takovým způsobem, že by mu rozumělo i pětileté dítě!

V duchu jsem se smála, podobné smlouvy jsem totiž uzavírala také, ale nechala jsem si to pro sebe. Pravděpodobně ho už nikdy neuvidím, tak proč bych mu měla říkat, že mám větší firmu než Vítek a obchody několikanásobně větší?

Když se mě zeptal, jestli umím také vařit jako Květa, přikývla jsem. K čemu by mu byla informace, že nejlépe umím telefonní čísla pizzerií?

„Takže také hospodyňka,“ pokýval hlavou a laskavě se na mě usmál. „Proč ne. Takové ženy si zaslouží náš obdiv a úctu. K životu jsou potřeba jako voda a vzduch. Ale já mám rád ženy, ze kterých jde strach! V pondělí mám například jednání se ženou, které se trochu bojím. A to mě vzrušuje! Těším se na jednání s ní jako malý kluk! Partnerka, která umí být i nebezpečná – to je žena, kterou zatím marně hledám!“

Pak si mě už nevšímal. Domlouval s Vítkem podrobnosti ohledně uzavřené smlouvy a po obědě opravdu odjel. Sbalila jsem se půl hodinky po něm a Vítek mě doprovodil k autu.

„Dano, když si představím, co by se stalo, kdybys tu nebyla a já jel pro pitomý jar někam do supermarketu a Květa by tady zatím šlela, že nemá v čem mýt nádobí, tak si myslím, že bych s ním tu smlouvu nepodepsal. Přijel bych s jarem a on by tady nebyl! Nepočkal by na mě! A já bych se mu ani nedivil...“

Když jsem v pondělí ráno přišla do jednacího sálu a uviděla našeho zákazníka, zjistila jsem, že je to ten muž, který byl

v sobotu u Vítka. Představili nás, podali jsme si ruce a on se na mě překvapeně podíval. Chtěl něco říct, ale já mu nedarovala ani vteřinu a začala jsem.

Diktovala jsem podmínky a on je musel přijmout. Nic jiného mu nezbyvalo. Pokusil se sice smlouvat, ale trvala jsem na svém a on nakonec přistoupil na všechno, co jsem chtěla.

Když jsme skončili, všichni odešli. Opřeli jsme se do křesel a koukali na sebe. A pak mezi námi začalo proudit zvláštní teplo. Podivila jsem se. Že by chemie? Ale ale?

Chvilí jsem si v tom příjemném teplu a chvění a brnění lebedila, a pak jsem si řekla, proč ne? Třeba to bude i něco víc než jenom chemie!

„Nechcete jít na oběd?“

„Nepůjdete se mnou na oběd?“

Řekli jsme to současně a pobaveně jsme po sobě mrkli. Pak jsme si sbalili své věci a za chvíli jsme stáli vedle sebe ve vý-
tahu. Důvěrně se ke mně naklonil.

„Smím se vás na něco zeptat?“ Přikývla jsem.

„Můžete mi říct jednu zásadní věc?“ Opět jsem přikývla.

„Jak to bylo s tím jarem? Opravdu ho vozíte s sebou?“

„Samozřejmě. Jako každá správná hospodyňka...“

Viděla jsem na něm, že neví, co má říct, ještě chvíli jsem ho nechala a pak jsem se rozesmála.

„Ne. Nevozím. To byla finta na naši úzkostlivou hospodyňku! V té plastové lahvi jsem měla neperlivou vodu.“

Nechápavě na mě koukal. A tentokrát jsem to byla já, kdo se k němu důvěrně naklonil.

Tak důvěrně, že mě musel vzít kolem pasu.

Tak důvěrně, že jsem cítila jeho kolínskou.

Tak důvěrně, že se nám oběma zatajil dech.

„Chceš tu fintu znát, cizinče,“ zašeptala jsem smyslně, on si mě k sobě přitáhl a přikývl.

„Prozrad' mi ji! Rychle nebo zvědavostí umřu!“

„Nenápadně jsem zbytek jejího jaru rozředila svou neperlivou vodou!“

Mikuláš vdovec

„Dobrý den, pane Prokùpku!“

„Dobrý den, paní Novotná.“

Usmál jsem se na paní vrátnou a prošel nemocniční vrátnicí. Šel jsem na návštěvu za manželkou, ale někdy jsem si připadal spíš jako zaměstnanec nemocnice. Chodil jsem totiž takhle už dva měsíce, každý den...

Když jsem stál před pokojem, kde Vlasta ležela, nadechl jsem se a pak jsem se široce usmál. Kdyby mě někdo pozoroval, řekl by, ten chlap se zbláznil. Mračil se, teď se směje...

Vím, jak poslední dobou vypadám. Jako nespokojený, zachmuřený dědek a přitom mi bylo nedávno šedesát. Co to je, šedesát? To přece není žádný věk! V dnešní době, kdy si založí stavební spoření stoletý důchodce, je šedesátník mladík! Rád bych se zase smál, ale nemůžu za to, že mi do smíchu není.

Celé dny si představuju, jaký bude můj život bez Vlasty a takové představy by smích nevyvolaly v nikom. Ale teď stojím za dveřmi nemocničního pokoje, kde leží moje žena, a musím se k úsměvu přinutit...

Otevřel jsem dveře, a hned jsem uviděl na posteli u okna její tmavé, rozzářené oči. Čekala mě, usmívala se na mě, a když jsem k ní přišel, chytla mě za ruku. Co víc jsem si mohl v tuhle chvíli přát? Z každého jejího slova a pohledu bylo vidět, jak je šťastná, že jsem přišel.

Měli jsme se rádi čtyřicet let. Brali jsme se, když nám bylo oběma dvacet a prvních dvacet let jsme prožili s běžnými starostmi, jaké mají všechny rodiny s dětmi. Potom se dcera se synem začali pomalu osamostatňovat, a my spolu prožili dalších spokojených dvacet let. Nic nám nechybělo.

Děti jsme vychovali, v práci se nám dařilo, byt jsme měli zařízený, na chalupě bylo všechno hotové, a tak jsme začali objevovat radosti středního věku. Jezdili jsme na dovolené, chodili do divadel, do kina, jezdili na výlety, scházeli se s kamarády

a na chalupě jsme si užívali vnoučata a návštěvy příbuzných a přátel. Před rokem jsme oba oslavili šedesátku, společně jsme odešli do důchodu a těšili se na další dvacítku, kterou prožijeme společně. A kdyby jenom dvacet let! Říkali jsme si, že máme před sebou ještě minimálně třicet let...

Měsíc po odchodu do důchodu začala Vlasta postonávat a teď už dva měsíce leží v nemocnici...

„Mám pro tebe překvapení, Martine!“

„Jaké překvapení?“

Naklonil jsem se nad ni, protože jsem myslel, že to bude něco tajného, přece jenom nebyla na pokoji sama, ale rozesmála se a mávla po pacientkách rukou.

„Ženské ví, co ti chci říct! Zeptala jsem se ráno při vizitě pana primáře a on souhlasil! Martine! Zítra jdu domů! Pustí mě! Konečně mě pustí domů!“

Kdybych neseděl na kraji postele, asi bych upadl! Už ani nevím, kolikrát jsem pana primáře prosil, aby mi ji dal domů! A najednou...

Objal jsem její hubená ramena a přitiskl ji k sobě.

„Miláčku... já tě budu mít doma?“

Malou chvíli jsem byl šťastný. Když jsem si skoro vzápětí uvědomil všechny okolnosti, došlo mi, proč ji chtějí najednou pustit domů, a pocit štěstí zmizel. Sice jsem si to nechtěl připustit, ale věděl jsem, proč ji pouští...

Když sestra začala roznášet, léky, rozloučil jsem se.

„Vlasto, letím domů uklízet! Dojdu se zeptat, kdy pro tebe zítra můžu přijet a pošlu ti esemesku, abys byla připravená. Budu do rána uklízet, tak ne abys mi zítra vynadala, že je doma nepořádek!“

Vlasta se na mě šťastně usmívala a i mně můj úsměv ještě chvíli vydržel. Když jsem ale za chvíli klepal na dveře pana primáře, nebylo po něm ani stopy.

„Pane Prokūpku, oba víme, jak na tom vaše paní je. Probral jsem její zdravotní stav s kolegy a došli jsme k názoru, že nejlepší pro ni bude, když si ji vezmete na poslední tři měsíce domů.“

ŽENICH
PRO JARUŠKU OD
KLAŠE!

Chtěl jsem se zeptat, a co bude za tři měsíce, ale pak jsem beze slova přikývl, podali jsme si ruce, poděkoval jsem mu a rozloučili jsme se. U sestřiček jsem se domluvil, že si pro Vlastu přijedu hned ráno v osm hodin a pak jsem šel do nemocničního parku, sedl si na lavičku a poslal jí esemesku.

„Milacku, miluju te! Zítra v osm si te odvezu. Celou noc budu uklízet. Hezky se vyspi. Martin.“

Za chvíli mi přišla odpověď.

„Opovaz se ponocovat! Koukej se taky hezky vyspat. At jsi zitra plny sily. Hadej na co. Miluju te. Vlasta.“

Došel jsem domů, zamkl za sebou a pak jsem se vybrečel. Do zásoby. Věděl jsem, že od zítřka brečet nesmím.

První měsíc nám všem přinesl naději. Vlasta přecházela po bytě, dokonce i někdy uvařila, upekla, odvezl jsem ji na chalupu, aby viděla, jak tam všechno vyrostlo, a když bylo hezky, chodili jsme na krátké procházky kolem domu. Dveře se u nás netrhly. Každý ji chtěl vidět a ona byla šťastná ze zájmu, který její návrat z nemocnice vyvolal. Chodili k nám naši společní známí, kamarádi, její bývalí kolegové, spolužáci, a to nemluvím o návštěvách dcery a syna s rodinami a o dalších příbuzných, kteří k nám přijížděli ze všech koutů Česka.

Druhý měsíc byl jiný. Jednou zůstala ráno v posteli, zavolala mě, a když jsem si k ní sedl, vzala mě za ruku.

„Ať k nám už nikdo nechodí, Martine! Jenom děti...“ Když jsem se zeptal proč, usmála se. „Chci být s tebou sama. Chci si tě užít...“

Od toho dne vstávala z postele, jenom když jsem ji vedl do koupelny nebo na toaletu. Začala mě učit uklízet, nakupovat, vařit a prát. Všechno dirigovala z postele.

„Martine, ukaž mi, jaké prádlo jsi dal na tmavou hromádku!“ Přinesl jsem z koupelny prádlo a ona si ho pozorně prohlédla. „Tmavé ručníky můžeš prát se světlými. Ale když budeš mít černou a bílou košili, tak je pohromadě nikdy neper. A když budeš mít novou věc, tak ji nejdříve radši namoč ve vlažné vodě, abys viděl, jestli nepouští...“

Jednou mě poprosila, abych jí koupil velký sešit. Když jsem ho přinesl, musel jsem si k ní sednout a ona mi krok za krokem diktovala různé recepty, například na palačinky, které jsem miloval. Také mě donutila, abych koupil myčku na nádobí a naučila mě, jak do ní mám špinavé nádobí ukládat.

Třetí měsíc už jenom ležela a pozorovala mě svýma krásnýma tmavýma očima. V bytě byl zvláštní klid. Seděl jsem v křesle vedle její postele, pouštěli jsme si hudbu, kterou jsme měli oba rádi a dívali se na sebe. Rušil nás jenom doktor, který jí denně jezdil píchat morfium...

„Martine, slib mi, že si vezmeš Jarušku.“

Když mi to řekla poprvé, myslel jsem, že blouzní a tvářil jsem se, že nic neslyším. Ale chytla mě za ruku a opakovala to.

„Martine, slib mi, že si vezmeš Jarušku!“

Jaruška byla její největší kamarádka. Narodily se v jednom týdnu, bydlely vedle sebe, chodily spolu do školy, byly spolu na internátě a vlastně se stýkaly celý život, protože Jaruška se z vesnice, odkud obě pocházely, nikdy neodstěhovala a my tam každý týden jezdili za Vlastinými rodiči a později, když oba v jednom roce odešli, jsme si jejich chalupu nechali a jezdili tam dál.

Před pěti lety Jaruška ovdověla, nečekaně a bolestně. Její manžel, můj kamarád, zahynul při autohavárii a ona tehdy vyvázla s těžkým zraněním. Snažili jsme se jí oba pomoci, protože zůstala sama, děti neměli. Často jsme ji k nám zvali a kolikrát jsme si povídali až do rána...

„Martine, slib mi, že si vezmeš Jarušku!“

Pomalu jsem se na Vlastu podíval a čekal jsem, že uvidím v jejich očích slzy. Ale ona na mě uličnický mrkla.

„Nikoho jiného si vzít nesmíš! Nesnesla bych vedle tebe jinou ženskou! Jenom Jarušku! Slib mi, že si ji vezmeš!“

Dlouho jsem na ni koukal. Prožili jsme spolu čtyřicet let. Věděla, že odchází a naučila mě všechno, co budu potřebovat. A teď chce mít jistotu, že nezůstanu sám. Až odejde.

Neměl jsem sílu ani chuť něco předstírat. I když jsme o tom

nikdy nemluvili, věděla, že vím, že se její odchod blíží. Věděla, že vím, že to ví. A tak jsem na ni také mrkl.

„Dobře, ty dohazovačko! Slibuju ti to. Ale co když mě Jaruška nebude chtít?“

„A proč by tě nechtěla?! Copak jsi ošklivý? Jsi nejkrásnější chlap široko daleko! Vysoký! Stíhlý! Vypadáš jako Bartoška! A vypadáš dokonce líp, ani nemusíš mít jeho frajerské brýle na hlavě!“ Rozesmála se, ale já se nesmál.

„Nejde o to, jak vypadám, Vlasto. Jaruška tě má ráda... proto mě nebude chtít... bude si myslet, že ti to nemůže udělat!“

Mávla rukou a ukázala na velkou obálku, kterou jsem měl na stole připravenou na staré dokumenty.

„Napíšu jí dopis. A až nebudeš chtít být sám, dáš jí ho a ona si tě vezme.“

Co jsem měl dělat?

Podložil jsem ji polštáři, podal jí tužku, podložku, dopisní papír a obálku, a nechal ji samotnou. Když na mě zavolala, měla už obálku zalepenou a s úsměvem mi ji podala.

Přečetl jsem si, co na ni napsala velkými, tiskacími písmeny a nechápavě jsem se na ni podíval.

Co to je?!

Vlasta se usmála.

„Víš, Martine, když jsme byly malé holčičky, často jsme snily o tom, že nám ženicha přinese Mikuláš. Ježíšek ne, na Vánoce je kolem stromečku vždycky hodně lidí, a my bychom se před nimi styděly. Ale Mikuláš byl něco jiného. Když u nás na vesnici chodil Mikuláš, tak chodil sám. Bez čerta, bez anděla. Dělal ho pan Lacina, hajný. Sedl si do rohu pokoje, děti tam za ním musely přijít a on s nimi tiše mluvil. Nikdo nikdy nevěděl, co jim říkal, ale všechny se od něho vracely s rozzářenými očima. I já s Jaruškou...“

„A co vám říkal?“

Chtěl jsem, aby mluvila dál, protože na ní bylo vidět, že je šťastná. Měla zavřené oči a usmívala se. Byla krásná...

„Bylo to jako pohlazení, Martine! Chválil nás, děkoval nám